

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра _____
«Затверджую»

052

«Політологія»
ОПП «Політичний
менеджмент»

Сторінка 1 з 4

Завідувач кафедри
політичних наук і права Перегуда Є.В.

19 червня 2021 р.

Розробник силабуса
доцент, к.п.н. Гербут Н.А.

СИЛАБУС

Вступ до спеціальності

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою: <u>ОКФ1</u>
2) Навчальний рік: <u>2021/2022</u>
3) Освітній рівень: перший рівень вищої освіти (бакалавр)
4) Форма навчання: денна
5) Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 052 «Політологія»
8) Статус освітньої компоненти: (обов'язкова чи вибіркова)
9) Семестр: I
11) Контактні дані викладача: (доцент, к.п.н., Гербут Надія Анатоліївна, gerbut.na@knuba.edu.ua, тел.: 0669232303. http://www.knuba.edu.ua/?page_id=47977)
12) Мова викладання: українська
13) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): на основі загальної середньої освіти
14) Мета курсу: ознайомити студентів з особливостями професії, основами політичної науки та її місцем серед галузей суспільного життя, дати систематизовані наукові знання про методологію політології, понятійно-категоріальний апарат, основні функції політології, з'ясування суті політичного життя, розглянути політичні інститути, політичні відносини та процеси.

15) Результати навчання:

№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання компетентності
1.	ПРН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.	Обговорення під час занять, тести, есе, контрольні роботи.	Лекції, практичні заняття	ІК ЗК01 СК01 СК03 СК05
2.	ПРН03. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.	Обговорення під час занять, тести, есе, контрольні роботи.	Лекції, практичні заняття	ІК ЗК03 СК01 СК03 СК05

Завідувач кафедри
політичних наук і права Перегуда Є.В. / _____/

19 червня 2021 р.

Розробник силабуса
доцент, к.п.н. Гербут Н.А. / _____/

СИЛАБУС

Вступ до спеціальності _____

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою: <u>ОКФ1</u>
2) Навчальний рік: <u>2021/2022</u>
3) Освітній рівень: перший рівень вищої освіти (бакалавр)
4) Форма навчання: денна
5) Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 052 «Політологія»
8) Статус освітньої компоненти: (обов'язкова чи вибіркова)
9) Семестр: I
11) Контактні дані викладача: (доцент, к.п.н., Гербут Надія Анатоліївна, gerbut.na@knuba.edu.ua, тел.: 0669232303. http://www.knuba.edu.ua/?page_id=47977)
12) Мова викладання: українська
13) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): на основі загальної середньої освіти
14) Мета курсу: ознайомити студентів з особливостями професії, основами політичної науки та її місцем серед галузей суспільного життя, дати систематизовані наукові знання про методологію політології, понятійно-категоріальний апарат, основні функції політології, з'ясування суті політичного життя, розглянути політичні інститути, політичні відносини та процеси.

15) Результати навчання:

№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання компетентності
1.	ПРН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.	Обговорення під час занять, тести, есе, контрольні роботи.	Лекції, практичні заняття	ІК ЗК01 СК01 СК03 СК05
2.	ПРН03. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.	Обговорення під час занять, тести, есе, контрольні роботи.	Лекції, практичні заняття	ІК ЗК03 СК01 СК03 СК05

3.	ПРН06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.	Обговорення під час занять, тести, есе, контрольні роботи.	Лекції, практичні заняття	ІК ЗК06 СК01 СК03
4.	ПРН08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.	Обговорення під час занять, тести, есе, контрольні роботи.	Лекції, практичні заняття	ІК ЗК01 ЗК03 СК01 СК03 СК05
5.	ПРН09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.	Обговорення під час занять, тести, есе, контрольні роботи.	Лекції, практичні заняття	ІК ЗК01 ЗК03 ЗК06 СК03 СК05

16) Структура курсу:

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумко- вого контролю
40	40		Контрольна робота	55	залік
Сума годин:				135	
Загальна кількість кредитів ECTS				4,5	
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				80 (2,7)	

17) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лекції:

Змістовний модуль 1

Предмет курсу. Політична суб'єктність.

- Тема 1. Місце політології серед галузей суспільного знання. Професія «політолог».
Тема 2. Політична влада як центральна категорія політичної науки.
Тема 3. Групи інтересів, громадянське суспільство та політичні партії.
Тема 4. Політична суб'єктність етносів та націй.
Тема 5. Політичні еліти та політичне лідерство.
Тема 6. Політична свідомість та політична культура.

Змістовний модуль 2

Політичні інститути та процеси.

- Тема 7. Політична система суспільства та держава.
Тема 8. Регіональна політика та місцеве самоврядування.
Тема 9. Виборчий процес та виборчі системи.
Тема 10. Світові політичні процеси. Міжнародні відносини та зовнішня політика.

Практичні:

- Заняття 1. Місце політології серед галузей суспільного знання.
Заняття 2. Політика. Професіоналізація політологічної діяльності.
Заняття 3. Політична влада як центральна категорія політичної науки.
Заняття 4. Принципи і форми взаємодії суспільства і влади.
Заняття 5. Групи інтересів, громадянське суспільство.
Заняття 6. Політичні партії та партійні системи.
Заняття 7. Політична суб'єктність етносів та націй.
Заняття 8. Етнополітика України.
Заняття 9. Політичні еліти.
Заняття 10. Політичне лідерство.
Заняття 11. Політична свідомість та політична культура.
Заняття 12. Політичні ідеології.

Заняття 13. Політичні системи та режими.
Заняття 14. Держава як головний інститут політичної системи.
Заняття 15. Регіональна політика та місцеве самоврядування.
Заняття 16. Політична урбаністика.
Заняття 17. Вибочий процес.
Заняття 18. Виборчі системи
Заняття 19. Світові політичні процеси.
Заняття 20. Міжнародні відносини. Зовнішня політика України.

Контрольна робота (теми):

1. Взаємозв'язок правової держави і громадянського суспільства.
2. Глобалізаційні процеси в сучасному світі.
3. Громадські об'єднання в Україні.
4. Двопартійні та багатопартійні системи: недоліки та переваги.
5. Децентралізація в Україні: ризики та вигоди.
6. Джерела легітимації влади в демократичних та авторитарних державах.
7. Засоби маніпулятивного впливу на електорат.
8. Значення політичної діяльності в суспільстві.
9. Ідеологічний спектр політичних партій в сучасній Україні.
10. Інститут президенства в сучасній Україні.
11. Міжетнічний конфлікт як форма політичного конфлікту.
12. Націоналізм як ідеологія і політичний рух.
13. Основні моделі політичної системи.
14. Особливості електоральної поведінки українців.
15. Особливості форми державного правління і державного устрою.
16. Партійні системи України та Німеччини: порівняльний аналіз.
17. Партійні системи України та США: порівняльний аналіз.
18. Поділ політичної влади в сучасній Україні: проблеми та перспективи.
19. Політична еліта сучасної України в суспільній свідомості.
20. Політична партія сучасної України (на вибір): аналіз програми та діяльність.
21. Політичні портрети сучасних політичних лідерів та їх групи підтримки.
22. Права різних соціальних груп на місто: політичний аспект.
23. Проблеми становлення громадянського суспільства в Україні.
24. Професійна діяльність політолога та політика: суть професійного розподілу.
25. Регіональні особливості політичної культури в Україні.
26. Різновиди авторитарних режимів.
27. Роль еліти у вирішенні сучасних проблем українського суспільства.
28. Роль ЗМІ у виборчому процесі.
29. Соціально-політичні передумови виникнення тоталітаризму.
30. Співвідношення легітимності та легальності політичної влади в сучасній Україні.
31. Сучасні теоретичні концепції демократії.
32. Україна в новому геополітичному просторі.
33. Форми рекрутування політичних еліт в сучасній Україні.
34. Харизматичні лідери: приклади з історії та сучасності.

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконано як у формі реферату, так і у формі презентації.

Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5) та містити наступні структурні частини: ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ. У вступі обґрунтовується актуальність теми; висновок повинен містити ідеї, думки оцінки, пропозиції автора реферату. Список літератури складається відповідно до ДСТУ 8302:2015.

Презентація у форматі Power Point повинна містити не менше 10 слайдів. Крім того, студент має надати матеріали доповіді, які не були розміщені на слайдах. Обсяг доповіді - не менше 5 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5).

Як виконання індивідуального завдання, за рішенням викладача, може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає вимогам.

18) Основна література:

Вдовичин І.Я., Угрин Л.Я., Шипунов Г.В. та ін. Сучасна політична лексика: навч. енциклопед. словник-довідник. За наук. ред. Хоми Н.М. Львів: «Новий Світ – 2000», 2015. 394 с.

Денисенко В. М., Матвієнків С. М., Штерн В. Ю. Політологія. Вступ до спеціальності. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Львів: Астролябія, 2007. 360 с.

Перегида Є.В. та ін. Політологія: навч. посіб. К.: КНУБА, 2012. 236 с.

19) Додаткові джерела:

- Алмонд Г. Политическая наука: история дисциплины. *Полис.* 1997. №6. С.174-183.
- Арон Р. Демократия и тоталитаризм. М.: Текст, 1993. 262 с.
- Бжезінський З. Вибір: світове панування чи світове лідерство. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2006. 203 с.
- Гербут Н. Вплив виборчих систем на гендерне представництво у Верховній Раді України. *Наукові записки ІІІЕНД.* 2015. №2(76). С. 266-280.
- Гербут Н. Залежність статусу жінок в суспільстві від символічної репрезентації їх у міському соціальному просторі. *Просторове планування: містопланування, архітектура, політичні та соціокультурні засади.* Зб. наук. пр. Вип. І. В 2-х ч. (ч.1). Київ–Тернопіль : «Бескиди», 2020. С. 198 - 201.
- Гербут Н. Представництво жінок в обласних та районних радах. *Регіональна політика: політико-правові засади, урбаністика, просторове планування, архітектура* [зб. наук. пр.]. Вип. V. Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., (Київ, 22 листопада 2019 р.). Київ–Тернопіль : «Бескиди», 2019. В 2-х ч. Ч. 1. С. 125-130.
- Гербут Н.А., Семко В.Л. Роль політичних партій у процесах децентралізації в Україні. *Держава і право. Серія Політичні науки.* 2017. Вип. 77. С. 55-66.
- Громадянське суспільство України: політика сприяння та залучення, виклики та трансформації : аналіт. доп. / [Яблонський В. М., Бекешкіна І. Е., Гелетій М. М. та ін.]; за заг. ред. О. А. Корнієвського, Ю. А. Тищенко, В. М. Яблонського. К. : НІСД, 2019.112 с. Режим доступу: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75220/mod_resource/content/1/Громадянське суспільство в Україні Аналітична доповідь 2019.pdf
- Дарон А., Робинсон Дж. Чому нації занепадають? Походження влади, багатства і бідності. К. : Наш Формат, 2016. 472 с.
- Дюверже М. Политические партии. М.: Академический проект, 2002. 558 с.
- Кармазіна М. Політичні партії в Україні. 2014-2017 рр. К.: ІІІЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2018.168 с.
- Кіссінджер Г. Світовий порядок. Роздуми про характери націй в історичному контексті. К.: Наш Формат, 2017. 320 с.
- Козьма В.В. Природа та механізми включення особистості в політику: політологічний аналіз. Вісник Донецького національного університету. Сер.: Політичні науки. 2016 С. 13-16.
http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71710/mod_resource/content/1/Механізми включення особистості в політику Козьма стаття 2016.pdf
- Консерватизм: Антологія / Упорядники В. Лісовий, О. Проценко. – Київ: Смолоскип, 1998. – 598 с.
- Лібералізм: Антологія / Упорядники В. Лісовий, О. Проценко. Київ: Смолоскип, 2002. 1126 с.
- Перегуда С.В. Виконавча влада України: політико-правові аспекти модернізації. К.: Логос, 2013. 408 с.
- Перегуда С. В. Про пріоритетні напрями децентралізації влади в Україні. *Держава і право : Збірник наукових праць. Серія Політичні науки.* Випуск 70. Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К. : Вид-во «Юридична думка», 2015. С. 95–105.
- Політична влада і опозиція в Україні: порівняльний аналіз із зарубіжними країнами : монографія;за заг.ред. Ф.М.Рудича. К. : ІІІЕНД ім.І.Ф.Кураса НАН України. 2016. 488 с.
- Політична система сучасного суспільства: навчальний посібник / Мадіссон В.В. та ін.. К.:КНУТД, 2015. 229с.
- Романюк А., Шведа Ю. Партії та електоральна політика. Львів: ЦПД-«Астролябія», 2005. 348 с.
- Рудич Ф. Правляча еліта: її місце і роль в утвердженні української держави. *Політичний менеджмент.* 2008. № 2(29). С. 3-14.
- Світова гібридна війна: український фронт : монографія / за заг. ред. В. П. Горбуліна. – К. : НІСД, 2017. – 496 с. – Режим доступу: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75224/mod_resource/content/1/Світова гібридна війна та український фронт НІСД 2017.pdf.
- Сміт Е. Нації та націоналізм у глобальну епоху. К.: Ніка-Центр, 2006. 320 с.
- Фукуяма Ф. Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії. К.: Наш Формат, 2019. 608 с.
- Україна у світовій політиці : конспект лекцій / укладачі:С. М. Король та ін. Суми : Сумський державний університет, 2018. 140 с.
- Хантінгтон С. Третя хвиля. Демократизация в конце XX века / С. Хантінгтон. М.: РОССПЭН, 2003. 368 с.
- Харви Д. Краткая история неоліберализма. Актуальное прочтение. М.: Поколение, 2007. 288 с.
- Шведа Ю. Р. Вибори та виборчі системи. Європейські стандарти та досвід для утвердження демократії в Україні. Львів, 2010. 462 с.

20) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання			Сума
Змістовний модуль 1	Змістовний модуль 2	Контрольна робота	

40	40	20	100
21) Умови допуску до підсумкового контролю: Студент, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання (контрольну роботу) та не відпрацював пропуски занять, не допускається до складання заліку. Студент, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку. Студент, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.			
22) Політика щодо академічної доброчесності: 1. Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування. 2. Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.			
23) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни: http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2581			